

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum Pilato traditu[m] [et] accusatum me[n]dacissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A Iesus pilato accusat. Mat. XXVII.
Marci. XV. Luce. XXIII. Joan. XVIII.

Ane a

iesu christi periculum fore
estimantes: ne forsan tur-
ba eū liberaret: vel alibi eua-
deret manus eorum.

Ad. autem facto.

a s. i. statim.

confestim conciliū

a s. hoc conciliū habuerunt
post qd ex verbis christi vio-
lenter traxerunt qd se regē di-
ceret: in quo conducerunt

in quibus accusare vellent eum.

inierunt omnes principes sacerdotum

a s. qd ubi complet scriptura. f. dixerunt impij apud se cogi-
tantes non recte: arcuamini iusti. f. christi: qui pecca-
tū nō fecit: qm contrarius est operibus nostris: impropie-
rat nobis peccata nostra: pmitit se scientia dei habere: fili-
um se nominat dei. Banius est nobis ad videndum: qm dis-
similis est alijs vita illius: et gloriā se deum patrē habere
videamus igitur si sermones illius veri sunt: contumelia
et tormento interrogemus illum: morte turpillima condē-
nemus eum. Et si vere filius dei est: liberabit eum de ma-
nibus nostris: quod et factum est in resurrectione: hec co-
gitauerunt et errauerunt. Et ceciderunt enī illos malicia eorū:
et nescierunt sacramenta dei: quoniam oportebat pati chri-
stum: et ita intrare in gloriam suam.

et seniores populi. R. cū scribis et vni-

uerso concilio. Ad. aduersus iesum: vt

eum morti traderent. L. Et surgēs oīs

a s. a nouo ligantes: vt penā innouarent. Et dicunt aliqui
qd traherēt eū catēna ferrea circa collū: vt sic iam damna-
ti videret pilatus: que catēna vt dō pegrinus multotiens
est ostēsa: quā et ipsi collo imponentes christi ob amorem.

multitudo eorū. R. viciētes iesū. Ad. et

a s. variis nexibus vinctū: colaphis et alapis pluries celsum

vinctū adduxerunt eum: et tradiderunt

spiritus illi. a s. nomē ppiū: nō dmo ponit. b s. erat co-

gnomē. Et fuit lugdunēsis ex burgundia. c s. nomē cō-

q: eo qd presidebat in loco imperatoris.

eū pontio pilato prēsidi. J. Adducūt

a s. id est a domo in qua habitauit caiphas. b s. in quo

tractabatur iudicium pertinet ad imperatorem: sicut erat iu-
dicium sanguinis.

ergo iesum a caipha in prētōrium. Et b

ipsi non introiuerunt in prētōrium: vt

flagellationis: etiā ad istam sententiam
vel spine coronationis: ipsum sup
modū pñerūt vel punxerūt: ideo
sequere eū per hanc viā: et singula
diligenter aduerte et cōsidera: hec
autē vita habet sex cōsiderationes
Una dicitur accusatiōis: scda vitu-
peratiōis: tertia excusatiōis: quar-
ta flagellatiōis: quinta coronatio-
nis: sexta ostēnsionis: de qbus par-
ticulariter infra dicitur.

a Cane autē facto. Quidā

deuotus. Attendite fratres circa

hanc cōsiderationē: et videte dolo-

res christi filij dei: quō tam viliter

trahitur catēna ferrea in collo: ha-

bēs manus post terga ligatas: sa-

ciem alapis et sputis totū imuta-

tam: colaphis collū et scapule cō-

torisa: vide quō gressus format et

pedibus vacillat: ppter nimiam de-

bilitatē et fatigationē: quā per to-

tam sustinuit nocē. vñ Bonauē.

in libro qui vocatur lignū vite: sup

verbo iesus pilato traditus / ait:

horreda piluū dēgorū impie-

tas: qd tātis iniurijs satiri nō po-

tuit: qd potius ferali rabie fremēns

impio iudici tanq̃ rabido cani ani-

mā iusti deglutit: exposit. a.

etū enī iesum ante pilatū pontifi-

ces perduxerūt: postulātes interi-

mi supplicio crucis eū qui nō no-

uerat oīno peccatū. hec ille. De-

mēto nihilominus quō mēta ma-

ter sumo mane hodie lachrymabi-

li apparatu venit hierosolymis: et

iaz ad p̃sidē vidit vnicū filiū tā mi-

serabili vultu gementē et contrista-

tū / laniatū et afflicto: et tā innocen-

ter accusari: ista enī sūt meditāda

et rumināda: qd plurimū mētē ele-

uāt et affectū accēdūt: ac intellectū

illustāt: p̃tā vitā: virtutes infe-

rūt: hominēq̃ deo gratū reddūt.

b C. In prētōriū. Beda. Pre-

torium dicit sedes p̃toris. P̃tor-

res autē dicunt p̃fecti siue p̃cepto-

res: eo qd cūq̃ p̃cepta donēt:

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

id est

De Accusatione dñi

E tradiderunt potestati romane ve
eo modo alienos se ostenderent ab
ei⁹ interfectio: in quo nō eoz ino-
cētia sed mag⁹ demonstrat infamia.
Tunc videns iudas. Hoc
factū iude incidentaliter ibi inserit:
licet factū sit post sententiā latā: vel
forſan post chriſti crucifixionē.

Leo papa

Penitētia ductus. Tandē
de pg. diſ. iij. iudas: et ſunt dñi leo
nis pape in ſermonē qui incipit in-
ter oia: Sceleratior oib⁹ o iuda et
inſelicioz oibus extitit: quē nō pg
nitētia renouauit ad deum: ſed de-
ſperatio traxit ad laqueū: q̄ eſt ra-
tio iſtius deſperatiōis: poteſt aſſi-
gnari rō ex alio canone de penitē.
diſ. vj. c. ſ. dicēte. Iudas qui pgni-
tens iuit ad phariſeos: relinquēs
aplos: nihil inuenit auxilij niſi au-
gmenū deſperatiōis. Dixerūt eſt:
qd ad nos? tu uideris ſi peccaſti:
tibi ſit: nō tibi ſuccurrim⁹: nō pctā
tua charitatiue ſuſcipimus: nō cō
portāda pmittemus: nec qualiter
deponas onus. pōcem⁹: qd eſt nō
bis et miſericordiē qui nec opera
ſequit⁹ iuſticię. Biſet ad frēs: iſſet
ad illos qui orauerāt p ſocru pe-
tri ſebucitante: qui chanangā im-
probā miſericordiē obtulerāt. In
terrogaret petrū pzo ſe effunden-
tem lachrymas nō fugiſſet. Da-
riā et marthā que vitā laçaro impe-
trauerāt: nō turbā plorantē q̄ vni-

E cū filiū acq̄ſierat vidue: ſiuit ad di-
uiſos: et diuiſus perijt.
Laqueo ſe ſuſpēdit. Nec
eſt iuſta mors iude: eo q̄ ſu-
erat ſuſpēſus eſt: eo q̄ ſuit tra-
ditor: parit⁹ eſt: q̄: medius cre-
puit: eo q̄ ſuit ſimoniacus: ſepul-
tus eſt extra cēmiterium: eo q̄ de-
ſperauit: eternaliter eſt damnat⁹:
eo q̄ erat adulator: hypocrita mel-
liſua verba pferens: et corde ve-
nenā latitans: guttur ſane conſtri-
ctum eſt: eo q̄ fraudulēter ſaluatorē ore nequā oſculat⁹ eſt: aīa nō illuc egredi meruit.

¶ Dat. l. c.

In corbonā. 2y. ſup mattheū.
Corbō hebraice idē ē quod oblatio. Corbonā

¶ 2y. ſup
mattheū.

a 5 O impia cecitas ait Aug⁹ ſup Joānē: habitaculo ſes cō-
taminari alieno: et nō contaminari ſcelere proprio. Alieni
gene iudicis pretorio contaminari timebāt: et fratres imo-
centis fundere ſanguinē nō timebāt: ſed hoc fecerūt vt da-
berent ſancit⁹ et legia ſelatores: que tñ non p̄bibeat.

Nō cōtaminarentur: ſed vt manduca-
a 5 id eſt ad ſe reuerſus cognauit quātum malum fecerit:
tradendo eā iuſtū et amabile magiſtrū: in quo nihil vñ q̄
rep̄henſibile vidit: qui cū nunq̄ in aliquo contriſtauit.

Ret p̄ſcha. **T**unc videt iudas q̄ eū
a 5 i. eū ſicut malefactorē poteſtan romane traditū: vnde
facile non eſſe liberandū. b 5 ſcilicet ex horrore peccati
qui deberetur maxima pena: quā timuit ſibi inſigia iuſto
iudice: forſan venerat ſibi in mēte illa cōminatio ſibi facta.
Et homini per quē filius hominis tradet⁹: et penitētia vni-
ctus: in ſuauoſa tamē: q̄ carebat ſpe venie.

Tradidit q̄ dānātus eſſet: penitētiā du-
a 5 reportauit. b 5 quibus vendidit chriſtū.

Ctus: retulit triginta argenteos p̄m-
a 5 qui tunc redierunt ad templum: quia ſententiā lata cō-
tra chriſtū illi q̄ fuerunt auctores criminis et p̄ncipales po-
puli vel magiſtri tēpli abierāt dimiſſis nōnullis ibidem.
Capibus ſacerdotum et ſenioribus di-
a 5 Peccauit iudas elemoſynā apoſolorum ſurtim auſe-
rendo. Proditionem magiſtri ſui et domini nequiter com-
mittendo. Simoniam et ſuſurpationem cōmiſit: chriſtum
vendendo. Domini aduim perpetravit innocentis ſangui-
nem conſilio fundendo. Et grauiffime tandem deſperat⁹:
ſeipſum occidendo.

Cens: Peccauit tradens ſanguinem iu-
a 5 impij uidet quos nec conſeſſio peccati nec reſtitutio pre-
ciū inuult: nec mors ſuſpēdiū emolliuit. b 5 ſcs peccatus
tū venditionis iniuſte: nihil ad nos qui iniuſte commuſ:
tu uideris non nos: tu peccaſti non nos.

Stum. At illi dixerunt: Quid ad nos?
a 5 poſt q̄ iudas vidit inutile laborē ſe perferre: et ſup hoc
ſibi peccatū exprobari: ac a ſacerdotibus augmentari: nec
conſolationē recipi deſperauit.

Tu uideris. Et p̄iectis argenteis in
a 5 ſcs ex deſperatione ſet crepuit medius: et diſrupta ſunt
vel diſſuſa viſcera eius. In hoc facto plus peccauit iudas
ſcilicet in ſuſcipiſſis ſuſpēſione et deſperatione: q̄ in hīq̄ dei
traditione ſm Hieronymum.

Templo reſceſſit: et abiens laqueo ſe
ſuſpēdit. Principes autem ſacerdo-
a 5 id eſt iterum collectis. b 5 ad inuicem.

Tum accepiſ argenteis dixerunt: Non
a 5 i. ponere. b 5 i. in gaſo p̄bilatū et inter donandōs da.

Licet eos mittere in corbonā: quia

A a precium datum p sanguine effundendo: vt dicit Boza.
b s i. quod emerit inter seiplos consiliu quid de ista pecunia
facerent: et tandem conuenerunt et emerit et.

precium sanguinis est. Concilio autem

a s i. terra apta p uasis siccilib: vel erat hois illis arte.
into emerit ex illis agri figuli in sepul

a s fecerunt ex eo cimiteriu pro peregrinis: quod a huc ro/
me est: na in aliquibus machinis portatu est de terra ista
a hierosale ad roma. b s factum. c s quem emerit pre/
quo dato in mortem innocentis.

tura peregrinorum: ppter hoc vocat est

a s lingua hebraica. b s s ex interpretatu latine.

ager ille acheldemach: hoc est ager san

a s m pte datur intelligi q christus per suus sanguinem
emit nobis peregrinis quiete eterna: hoc est factum a deo
agente in p ditione detestatione et christi passionis memo/
riam: sed iudeos inuidia faciente factu est in saluatore in
fama et iustis ostentatione.

guinis usq in hodiernum diem. Tunc

a s quomodo auctoritas illa ad ppositu sit applicanda sa/
tis daret ex scolao de lra: cu autem no multu materie no
stre pte dicit omittendam esse.

implerum est quod dictu est per biere

a s s ex pmares sacerdotu.

miam prophetam dicentem. Et accipe

a s quos prius dederunt iude vt traderet christum.

B b s s i. ppius christi empti p hoc pte triginta denarioru.
runt triginta argenteos precii appreciati

a s christum. b s s i. isti triginta argentei appreciati i. p
cu sunt facti vel constituti iude p christo a filiis israel. sa/
cerdotibus scribis et pharisaeis qui fuerunt de filiis israel: qz
sacerdotes de tribu leui: et pharisaei de tribu simeon.

quem appreciauerunt a filiis israel: et

a s id est emerunt pro illis. b s sic reuelauit mihi domi/
nus illud factu esse sic prophesatum: aut t a zacharia aut
a hieremia in quodam libello quem nos non habemus:
sed Hieronymus dicit se legisse.

dederunt in agri figuli: sicut constituit

a s sicut agnus coram tendente no aperiens os: nec leuas
oculos: sed ligatus et cospurus miserabiliter q tractatus.
b s ante pteoru. c s post q cognouit adesse maiores
totius ciuitatis: venit ad eos stans alius in gradibus pre/
toru vel in deambulatoio.

mibi dominus. Iesus autem stetit ante presidem. Exiit ergo pi

a s ad iudeos. b s quem ductis ligatum velut esset morte dignus: dicitis quid fecit: vt san/
guinis iudicium ferri in eum debeat: romani enim nullum iudicabant morte dignum nisi causa
prius lata.

latus ad eos foras et dixit: Quam accusationem affertis aduersus b

a s pteidi.

ba: molebat enim reputari inuidi et iniusti: qui tamen refertissimi erat omni nequitia: precepit ergo
ratione pauperum et inuidia iustorum.

hominem hunc. Responderunt et dixerunt ei: Si non esset hic ma

do 3

autem erat locus ad ponenda oblato
nes factas in templo pro reparati
one templi et aliis necessariis: ma
gna igitur apparet sacerdotu ex
cecatio qui occasione christi repu
tabat sibi licitam: immo tanq sa/
crificium deo facerent: et tamen
precium venditionis eius reputa
bant nefarium et indignu appli
cari ad usus templi.

b Emerunt ex illis agrum
Chrysostomus sup Mattheum
homelia lxxvij. ait. Audiat qui
cunctis anime hominis precia ca
pientes beneficium postea ex ce
de confertis. Iudaica huiusmodi
elemosyna e omnino vero diabo
lica. Sunt enim: sunt inquam et
am nunc qui alienis direptis ex
cusatos se a toto crimine putant/
si aliquam partem pauperibus de
derint: de quibus ait propheta: Al
tare meum lachrymis velastis.
Ite ibi.

Chrys. sup
Mattheum.

b Quam accusationem affert.
Chrys. super Joa. omelia. xvij.
De dementia iudeos ad quid no
adductis in mediu quid fecerit:
sed obtegitis? Quid non argui
tis eum? ecce q vbicq iustam pre
dicantes accusationem: nihil tan
des afferunt. Annas de doctrina
percotatus est: quo audito misit
ad Caipha: et ipse deinde ad Pi
latu. Pilatus ait: quam accusatio
nem affertis contra hunc? neq ha
bent quid respondeant: sed conie
ctura quadam vtuntur.

Chrys. sup
Joanne.

1. Iacobi. ii.

De Accusatione domini

Ea **C** Dixerunt ergo ei iu. Aug^o sup Joanne
 sup Joanne. Quid est qd loquitur infana crudelitas: an no interficiebat que interficiendu offerebat: an forte crux no interficit? Sic desipiunt qui no sectantur sed in sectant (id est psequuntur) sapientia. Quid est aut: Nobis no licet interficere quem? Si malefactor est cur no licet? Nonne eis precipit ne malefactoribus (pserum quale istu putabat) a suo deo seductoribus parcatur? Sed intelligendu est eos dixisse: no sibi licere interficere quem. ppter festi diei scitatem: que die celebrare iam ceperat: ppter que de ingressu pcoru etia cotaminari metuebatur. Itane obduruistis (id est facti estis indurati) falsi israelitae: ne omne sensum nimia malicia pdidistis: ut ideo vos a sanguine innocentis impolutos esse credatis: qd eu fundendu alteri tradistis? Nunqd et pilatus illu qui potestati eius ingerit a vobis occidendus: suis est manib^{us} occisus? Si no eu voluistis occidi: si no infidiati estis: si no vobis tradendu pecunia coparastis: si no coprehendistis/vinxistis/adduxistis/odistis: si no occidendu manib^{us} abstulistis: vocib^{us} poposcistis: no eu a vobis interfectu esse factate. Nec ille.

Significas qua mor. eet mori. Nota hic significas q mor te eet moriturus. Qua morte no refert ad morte crucis: qd si iudeis no licebat queq mori suppliciu infligere: pilatus no potuit illis christu ad iudicadu tradere: cu romani iud sibi reseruauerunt: id q morte eet moriturus. i. a qb^{us} moriturus eet significabat. Voluit em a iudeis pati solui: cu no tm p iudeis moriturus eet: sz a gētib^{us} voluit pati: et a iudeis tradi: qd pytriscz venit mori. Ideo iudei no poterant eu recipere ad morte: quia sermo iesu no fuisset impletus. Iudei etia cupie

a q. d. tante sum^{us} reputatio nos principes sacerdotum ppter excellentia dignitatis: et senioris populi ppter excellentiam etatis: et nos scribe ppter excellentiam scripture legis: et nos pharisei ppter excellentiam vite et religionis: ut no opus sit amplius interrogare aut examinare.

lefactor: non tibi tradidimus eum.

a q. d. quodammodo indignans eis seruitutem improbandam.

b q. d. sufficit vestra examinatio: sufficere debet vestra sententia: occidite ergo eum si causam habetis fm legem vestram.

Bicit ergo eis pilatus: Accipite eum

a q. d. iudicate eum in his q concessa et dimissa sunt a romanis.

vos et fm legem vestra iudicate eum.

Dixerunt ergo ei iudei. Nobis non licet

a q. d. quia iminebat sabbatu magnu quo comedebat panes azymos: in quo festo non licebat vnusquemq interficere: sic nec morte innocentis precipue procurare sabbato aut alio temporibus.

cet interficere quem: ut sermo iesu impletur.

a q. d. qm dixit q esset tradendus principib^{us}: qui traderent eu gentibus ad illudendu: flagellandum et crucifigendum.

b q. d. id est predicans. c q. d. gentes cum crucifigerent.

pleret que dixit: significans qua morte

a q. d. quando ergo audierit indignatione pilati et non composes foret: excogitauerit accusandi modum que habuerunt ex coniectura et nulla veritate.

esset moriturus. **L**epserunt autem illu

a q. d. Prima accusatio. i. falsum pphetam qui legem contemnit: et alius suadet ab ea recedere: et vertitur in contumelias dei: qua sufferri nullatenus possumus: et les nostra iubet tales tolli. Sed hec prima accusatio est falsa: q. d. quia iesus venit adimplere non soluere legem: ideo fuit archaius et in templo presentatus.

accusare dicentes: **N**unc inuenimus sub

a q. d. Secundo accusauerunt eum sicut impediens: commone bonu et reipublica: qd phiberet tributa dari cesari: ad si fieret/reipublica regi no posset: qd tolli sum tales. Et similiter fuit falsum: quia dixit: Reddite cesari q sunt cesaris. et vidrachma soluit pro se et petro.

uertentem gentem nostram: et phibentem

a q. d. Tercio accusauerunt eu sicut molientem in persona cesario sibi regum honore usurpando contra phibitione romano: ram: quod fuit valde graue: et in hoc pariter mentis sunt: quia talem honorem fugit quando populus regem eu volebant instituere.

tributa dari cesari: et dicentem se christu

a q. d. i. pilatus his auditis intrauit iterum: et vocauit iesum ad se. Et de primo nihil dixit: quia non curauit de bonose summi dei: eo q erat paganus. Secundum facbat falsum ex relatione. Tertium autem specialius recipiente: gligens videretur in his que pertinent ad honorem cesaris Liberti.

regem esse. **I**ntrouit ergo iteru ppetorium: et vocauit iesum et dixit ei: Tu

A a s. f. hic mibi si verū est iste tertius articulus ppositus contra te: q. viurpaueris tibi regnum iudeorū contra voluntatē romanorum.

es rex iudeorū? Respondit iesus: a te

a s. i. pilate excogitasti illa de me: vel habes h. alias quous modo: vel dixit tibi aliquis q. vn. q. huiusmodi iacta uerim vel attentauerim.

in ipso hoc dicis: an alij tibi dixerūt

a s. i. dixerūt: quōd potui hāc opinionē ex me habere: cū le gem iudeorū et pmissione nesciā: quōd regnū ipsoz dīspo neretur: vel quis futurus rex ipsoz fiat.

de me? Respondit pilatus. Nunquid

a s. i. dixerūt inibi q. illa voluisses viurpare: ideo sup hoc grauit te velut morte dignū accusarūt: qbus etiā atten dendū est: regū honorē non viurpas: quid fecisti.

ego iudeus sum: Bēns tua et pontifi

ces tradiderunt te mibi. Quid fecisti?

a s. i. sup tertio articulo vt satisfaceret pilato in illo de quo iuste querebat.

b s. i. noli metuere pilate q. ve nerim quere re regnum in hoc mūdo vt sim dñs terren?: venit em filius hoīs ministrare et non ministrari.

Respondit iesus: Regnū meū nō est

a s. i. non est terrenū s. celeste et incorruptibile. Potestas eius potestas eterna: que non auferetur: et regnū eius qd non corrūpctur.

b s. i. et si essem rex terrenus: de quo regno tamen me non intronituro: licet in veritate ipe erat rex in humana natura mundi: et iure debebatur regia di gnitas: tamen in primo aduentu sicut dixi: non venit do minari: sed seruire et pati.

de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset

a s. i. armigeri subditi. b s. pfecto. c s. pugnarent: quia omne regnū regale firmitatem habet nō solū ab ipso rege cū sit vnus solus homo: sed etiā a ministris ptra aduersarios p eo decertati bus: sed nihil tale querebat iesus: verūtū qz rex erat pcludit. d s. vt indicaret iuxta eoz pentionē.

regnum meum: ministri mei itiqz decertarent vt non traderer ui

a s. i. ex hoc patet tibi pilate q. nullū quero regnum in hoc mūdo: imbilomin? nō nego me habere regnū: sed fm aliā formā et figurā qm mūdo monstra: que vel pterit vel transit. b s. i. nō est trāsi toriū et tpale: qd intelligit in aduerbio hinc: qd significat trāstionē: vt dicēdo: vade hinc vt nō sis hic.

c s. i. reputādo qba christi aliau? vigoris et virtutis: adiecit pclusionē ex vbiis christi dicēs.

deis. Nunc autem regnū meū nō est hinc. Dixit itaqz ei pilatus. b

a s. i. licet regnū tuū sit alibi: vbi romanū se nō intronituro: oro iudica vbi h regnū sit: admittor em de isto regno. b s. i. concedēdo pclusionē pilati ex vbiis iesu q. s. rex esset. c s. i. veritatē: et rationa biliter pcludisti. d s. i. qd quō sum rex audi declarationē quā petisti.

Ergo rex es tu. Respondit iesus: Tū dicis: Quia rex sum ego.

a s. i. mūdo et regno terreno. b s. i. per assumptionem carnis humane ex maria virgine. c s. i. id est propter illud quod sequitur. d s. i. incarnatus. e s. i. id est vt dicam et doceam veritatē primā: id ē deum colere: subditi: eum imitari: et illa que dicam probē moribus: potentia: tribulatione: et vite sanctitate. Et insuper q. testimoniu meū veritatē predicare vel dicte perhibitu credatur esse verū: miraculis testifico: et confirmem.

Ego in hoc natus sum: et ad hoc veni in mundum vt testimonium

a s. i. qui diligit veritates: iusticiā et deū viteqz sanctimoniam. b s. i. obedit vbo veritatē: qd per me p dicitur et docet verbo et exēplo: et horū obedientiū et iustorū ego rex sum: et regnabo in eis p gram et directionē sicut alibi dixi. f s. i. quis diligit me sermonē meū seruabit: et pater meus diliget eum: ad eū veniemus: et mansionem apud eum faciemus.

perhibeam veritati. Omnis qui est ex veritate audit vocē meam.

hāt eū grauissimo penarū genere interim: ideo et christus predixit eoz malam voluntatem.

a. Ministri me et. Chyso. Chyso. sup Joāne vbi sup. Christus ostē

dit in hoc loco regni nri imbecilli tatē: q. in seruis habebat ptem.

Supernū aut regnū sibi pti suffi

ciēs est: et nullū indiget. Et sequi

tur. Sic et regnū suū dicit hinc nō

esse: nō q. mūdū puidētia ac pre

ctione sua: sicut qdā dixerūt here

tici priuer: sed (vt dixi) negs hūa

nū negs caducū esse demōstret.

b. Nō est hinc. Theophilus.

Nō dicit: nō est hic: sed nō ē hinc.

Nā regnat in mūdo: et vti illi. p

uisione: et iuxta votū cūcta dīspo

suit. Nō est autē ab infimis cōsti

tutū regnū eius: sed celit? et aū se

cula: An Aug? sup Joāne. Nō di

cit: nō est hic. Nō est em regnū

eius vsqz in seculū seculi: habens

in se cōmixta gēania vsqz ad mes

sem: sed tamen non est hinc: quia

peregrinatur in hoc mundo.

Chyso. sup Joāne.

Theophil?

Aug? sup Joāne.

D

Jo. 14. 2.

De Illusione domini

Ea **Q**uid ē veritas. Bernardus de senis de christiana religionē: ser. lv. ait. Neq̃ vnq̃ pilatus talē audierat orationē: et forte per modicū tangebāt cor eius a librata platiōe verborū eius. Quo circa interrogat: Quid ē veritas? Cui⁹ discessionē si audisset ab eo q̃ corā eo velut homo reus astabat: forsitan ei superna claritas illuxisset. Cui si credidisset: nō solū christum liberasset: verum etiā descendisset de sede: factus de iudice iudicatus de p̃sīde reus: de tyrāno collega: anio et corpore christi pedes fuisset amplexus: et eus tanq̃ dei filium adorasset.

Andolphus cartusien. **D**ocēs p̃ vni. iudeā. Lu. dolphus cartusien. **D**ocēs p̃ vni. iudeā. Lu. p̃te. ij. ca. lxj. ait. Hic accusanti sermo magi et eū q̃ accusat docet innotiā: et eos qui accusant docet esse pueros. Docuisse em̃ populum innotiā: et virtutis constat esse iudiciū: nec cōmouit p̃m qui pacis coadidit testamentū.

Quidā deuot⁹ **E**t vt cognouit et. Quidā deuot⁹. **C**onspice in hac cōsideratione: et attēde si est dolor sicut dolor meus: et derisio sicut hec ē. Stat pius saluator iuxta quartū iā iudicē: dire ligat⁹ oculis in terrā submissus: totus iaz fatigatus: deturpatus: atq̃ debilitatus: interrogat superbo ore ab icestuo: so rege sedēs in solio. Tu ne is es quem pater meus ab infantia voluit occidere: quem magi quesierūt: qui lacrum resuscitauerūt: oro facias mihi signū. Et multis alijs sermonibus interrogauit eum. Iesus autem tacebat propter suam indignitatem: Quāobrē iratus herodes habuit eum pro facto. Tunc vnus adulatorum albam apportauit togam qua com muniter fatui vestiuntur. Dicunt etiā nōnulli q̃ raserit sibi crucem in capite: et q̃ alba vestis albam

a q̃ nā pilato veritatis verbū non displicuit: q̃d oēs desiderāt etiā improbi: licet nō imitant ope q̃d delectat audire corporali aure. s. i. q̃ veritate et virtute peruenit ad regnū: in quo tu regis: nō em̃ longe erat pilatus a veritate et potuisset ad eā peruenisse si p̃secutus fuisset inceptā q̃stionē.

Bicit ei pilatus: Quid est veritas? **E**t a q̃ paulo ante exterat vt audiret causam accusationis: iā iterū rixit vt defendat quē reperit innocentē.

Cum hoc dixisset iterū exiit ad eos. **L.** a s. i. qui foris p̃sonā erat valde inquieti et tumultuantes non expectauit responsonem christi: q̃ forsitan non erat dignus: et vt secularis non curabat de spūalibus.

Ait autē pilatus ad principes sacerdotum et turbas. **E**go nullā inuenio cām a s. i. qui sum secularis et gētilis a vobis despectus quo ad cultū diuinū: tamē non inuenio in illo cām aliquā p̃per quā vt occideret tradidistis vos qui vultis esse religiosi et popul⁹ electus ac iusticiarij.

L. in hoc homine. **A**t illi inualescebāt a s. i. turbauit pacē cōem fm̃ iheram: et perierunt populi nō in vno loco: sed incipiens a galilea vsq̃ buc. b s. i. ecce modus p̃turbatiōis. Docuit em̃ p̃m. En demētia noui generis in iudeis potest argui: dñm arguit vnde laudā dñs esset: erat bugo cordi.

Dicētes: **C**ōmouit populū docēs per a s. i. in his verbis iterū notat maliciā et odiū iudeorū: quia pilatus inuolare volebat p̃b vt christū occideret: ac si filius esset andā galileo iude q̃ p̃m cesari rebellē vīsus est facere: quē pilatus interfecit: s. i. pilatus non fuit motus: quia in hac re christū innocentē saebat.

Vniuersam iudeam incipiēs a galilea a s. i. facere mentionē de galilea q̃ sub herodis potestate fuit: resumpsit sp̃m vt christū liberaret.

Vsq̃ buc. **P**ilatus autē quidiēs galileā interrogauit si homo galileus esset.

Iesus ab herode vituperat⁹. **L.** xxiii

Et vt co a s. i. pilatus q̃ Iesus esset galile⁹: et e

nequens sub iurisdicōne herodis: voluit sibi iterū to herodem placare quē offendit: vel q̃ terrarū fuit galilee vt eū absolueret sic suū subditiū innotē gnouit q̃ d herod⁹